

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Kokonaisturvallisuus

- Perusta suomalaisen yhteiskunnan resilienssille

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

13.3.2026

Kari Pelkonen

Erityisasiantuntija

Turvallisuuskomitean sihteeristö

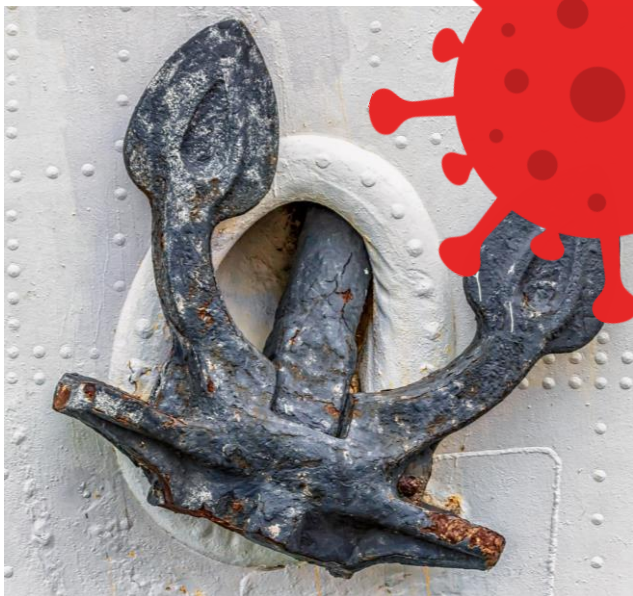
Finland has been ranked the happiest country in the world by the World Happiness Report for eight consecutive years from 2018 to 2025.

Happiness and Security

Muuttuva turvallisuusympäristö

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Varautumisvelvollisuus

Valmiuslaki

Varautumisvelvollisuus (12 §)

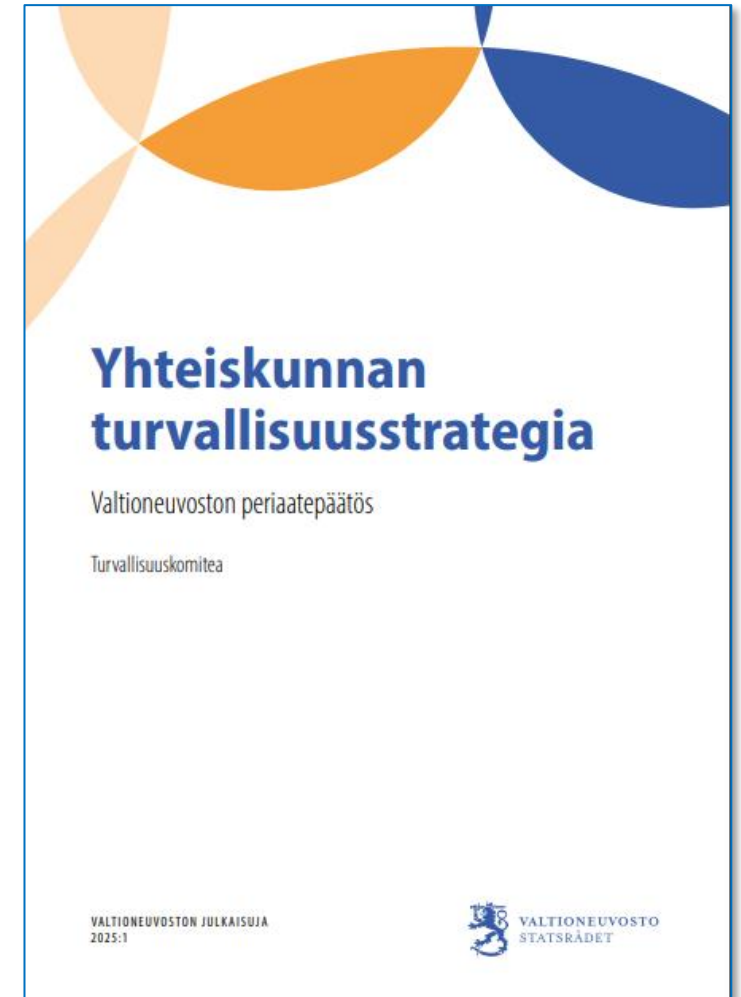
Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien **tulee valmiussuunnitelmin** ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan **etukäteisvalmisteluin** sekä **muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.**

Monimutkainen ympäristö edellyttää monipuolista varautumista *sekä kokonaisturvallisuutta*

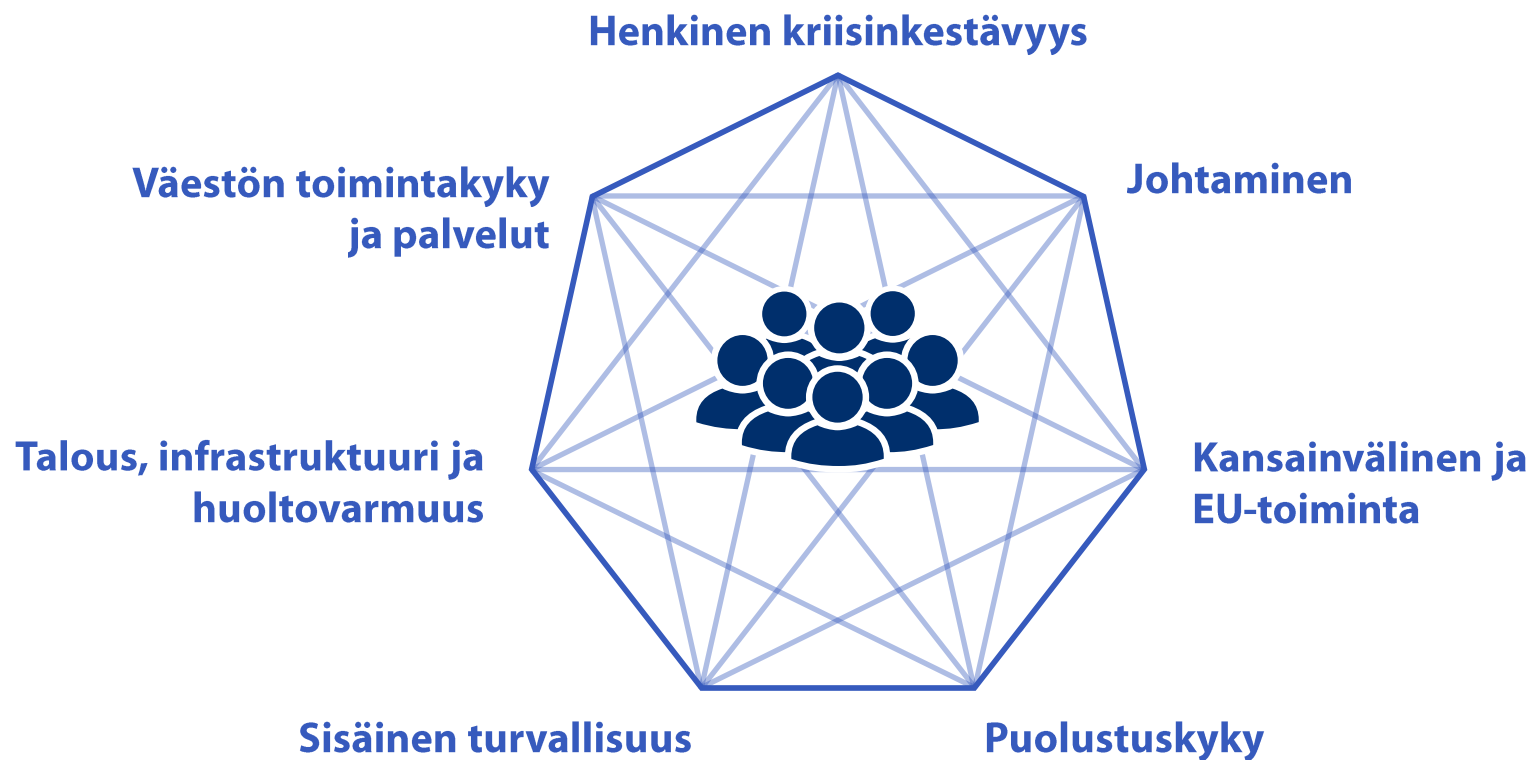
Kokonaisturvallisuus on suomalaisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeitä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Kokonaisturvallisuus muodostaa perustan suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydelle eli resilienssille.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia kuvaa kokonaisturvallisuuden toimintamallin.

1. Mitä turvaamme? - Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömiä, kaikissa tilanteissa ylläpidettäviä toimintoja. Toiminnot ovat vahvasti keskinäisriippuvaisia.

2. Miltä turvaamme? – Uhkat ja riskit

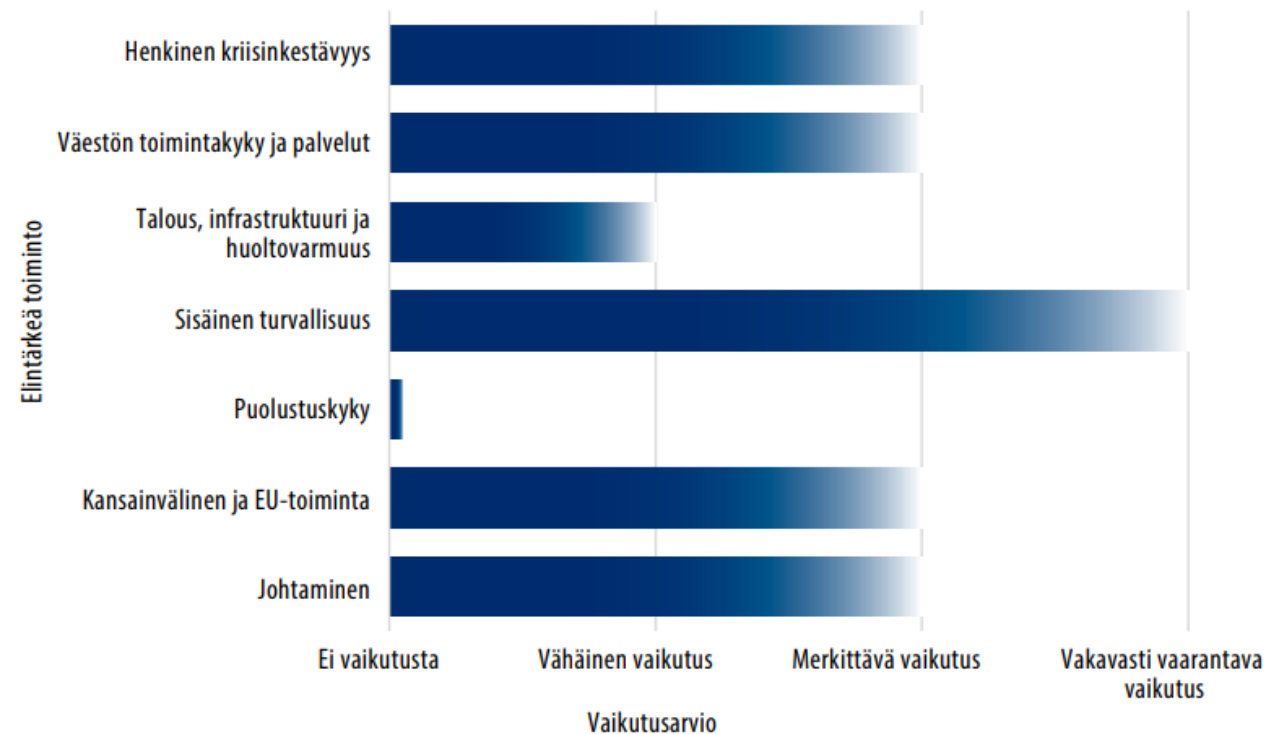
Kansallinen riskiarvio

Kuvaa tunnistettuja riskejä joilla on laajaa kansallista merkitystä ja arvioi niiden vaikutusta yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin.

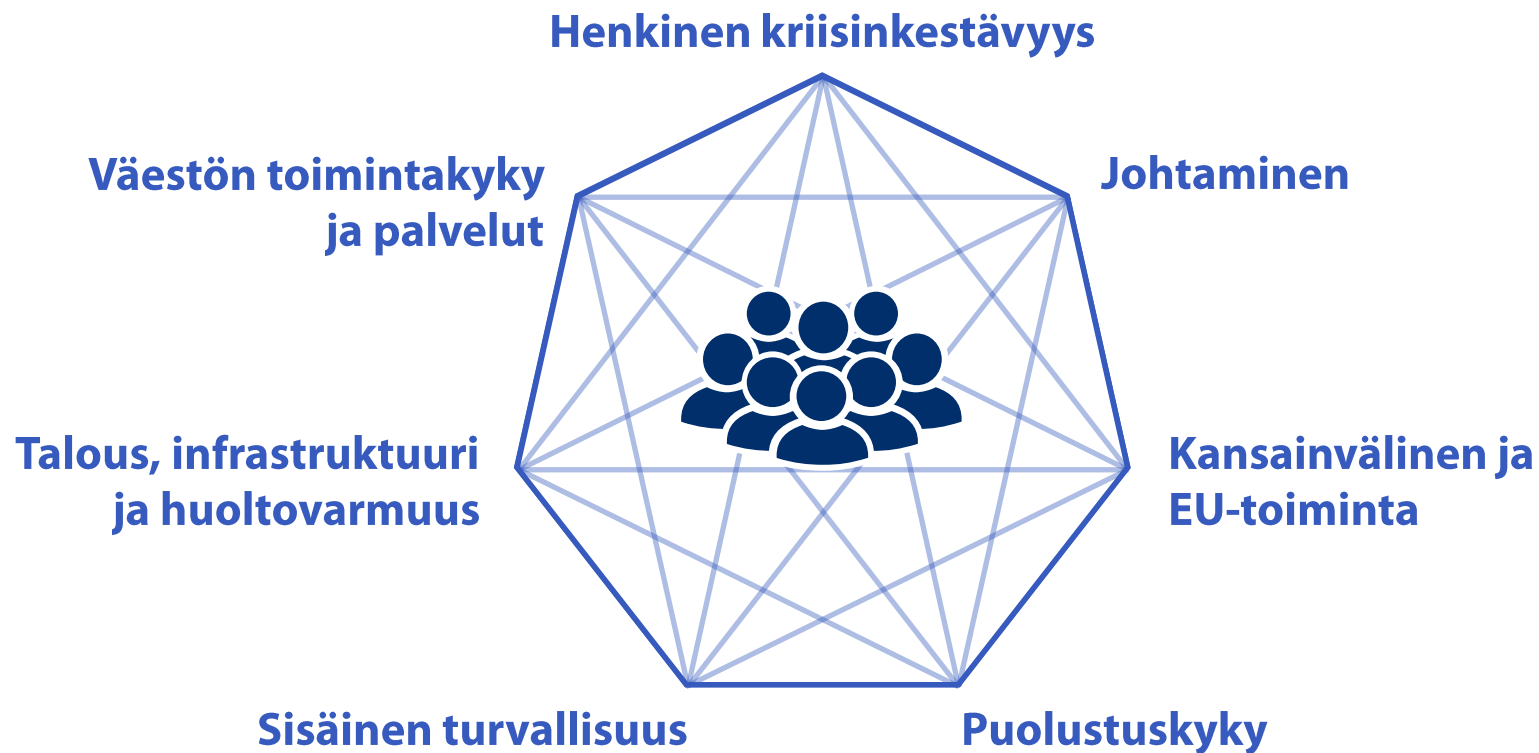

Vaikutusten arviointi

Laajamittainen maahantulo ja painostaminen maahantulijoita ohjaamalla

3. Miten turvaamme? - 56 strategista tehtävää

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvataan toimeenpanemalla lainsäädäntöön perustuvia, sopimuksin vahvistettuja ja vapaaehtoisuudella täydennettyjä strategisia tehtäviä.

Väestön toimintakyky ja palvelut

- 47. Sosiaaliturva: toimeentulon turvaaminen (STM)
- 48. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen (STM)
- 49. Kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmän ylläpitäminen (OKM)

Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus

- 27. Taloudellisten voimavarojen hankkiminen ja kohdentaminen (VM)
- 28. Rahoitusjärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM)
- 29. Julkisen hallinnon toimintaedellytysten ja palvelujärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM, SM, muut ministeriöt)
- 30. Vakuutustoiminnan turvaaminen (STM)
- 31. Energiahuollon turvaaminen (TEM)
- 32. Sää- ja olosuhdepalvelujen saatavuuden varmistaminen (LVM)
- 33. Liikenneverkkojen ja -palveluiden sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten varmistaminen (LVM, TEM, VM, STM, SM, PLM)
- 34. Viestintäverkkojen ja palveluiden saatavuuden, turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistaminen (LVM)
- 35. Kyberturvallisuuden yhteistoimintamallin ylläpitäminen (LVM, muut ministeriöt)
- 36. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien toimivuuden sekä keskeisten tarvikkeiden saatavuuden turvaaminen (STM, TEM, VM)
- 37. Ympäristön muutosten, luontokadon ja ilmastomuutoksen havainnointi ja seuranta sekä niistä aiheutuvien uhkien torjunta ja muutoksiin varautuminen (YM, MMM, muut ministeriöt)
- 38. Jätehuollon turvaaminen (YM)
- 39. Rakentamisen turvaaminen (YM)
- 40. Asumisen turvaaminen (YM)
- 41. Vesihuollon turvaaminen (MMM, STM, YM)
- 42. Tulva- ja kuivuusriskien hallinta ja patoturvallisuuden varmistaminen (MMM)
- 43. Työvoiman saannin turvaaminen (TEM)
- 44. Elintärkeän teollisuus- ja palvelutuotannon turvaaminen (TEM)
- 45. Elintarvike- ja päivittäistavarahuollon turvaaminen (MMM, TEM, STM, UM, VM)
- 46. Avaruuspalveluiden saatavuuden varmistaminen (TEM, LVM, PLM, SM, UM, MMM, YM, OKM)

Henkinen kriisinkestävyys

- 50. Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojelu (OKM)
- 51. Hengellisen toiminnan edellytysten turvaaminen (OKM)
- 52. Nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen (OKM)
- 53. Viestintä (Kaikki ministeriöt)
- 54. Syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäiseminen (STM, OKM, TEM)
- 55. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)
- 56. Väestön toipuminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)

Tehtävien yhtenäinen rakenne:

- Toiminnan päämäärä ja tavoite
- Toiminta-ajatus
- Toimijat

Jokaisella tehtävällä on vastuuministeriö

Uusia tehtäviä

Sisäinen turvallisuus

- 11. Oikeusjärjestelmän toimintakyvyn turvaaminen (OM, SM)
- 12. Vaalien toimeenpanon ja demokratian edellytysten turvaaminen (OM)
- 13. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen (SM)
- 14. Yhteiskuntajärjestystä vaarantavan rikollisuuden torjunta (SM, OM)
- 15. Rajaturvallisuuden varmistaminen (SM)
- 16. Ulkomaan tavaraliikenteen toimitusketjujen turvallisuuden ja tavaraturvallisuuden varmistaminen (VM)
- 17. Väestön suojaaminen (SM)

Johtaminen

- 1. Valtion ylimmän johdon päätöksenteon tukeminen ja toimintaedellytysten turvaaminen (VNK)
- 2. Valtion ylimmän johdon tilannekuvan ylläpitäminen (VNK, muut ministeriöt)
- 3. Viestinnän toimivuus (VNK, muut ministeriöt)

Kansainvälinen ja EU-toiminta

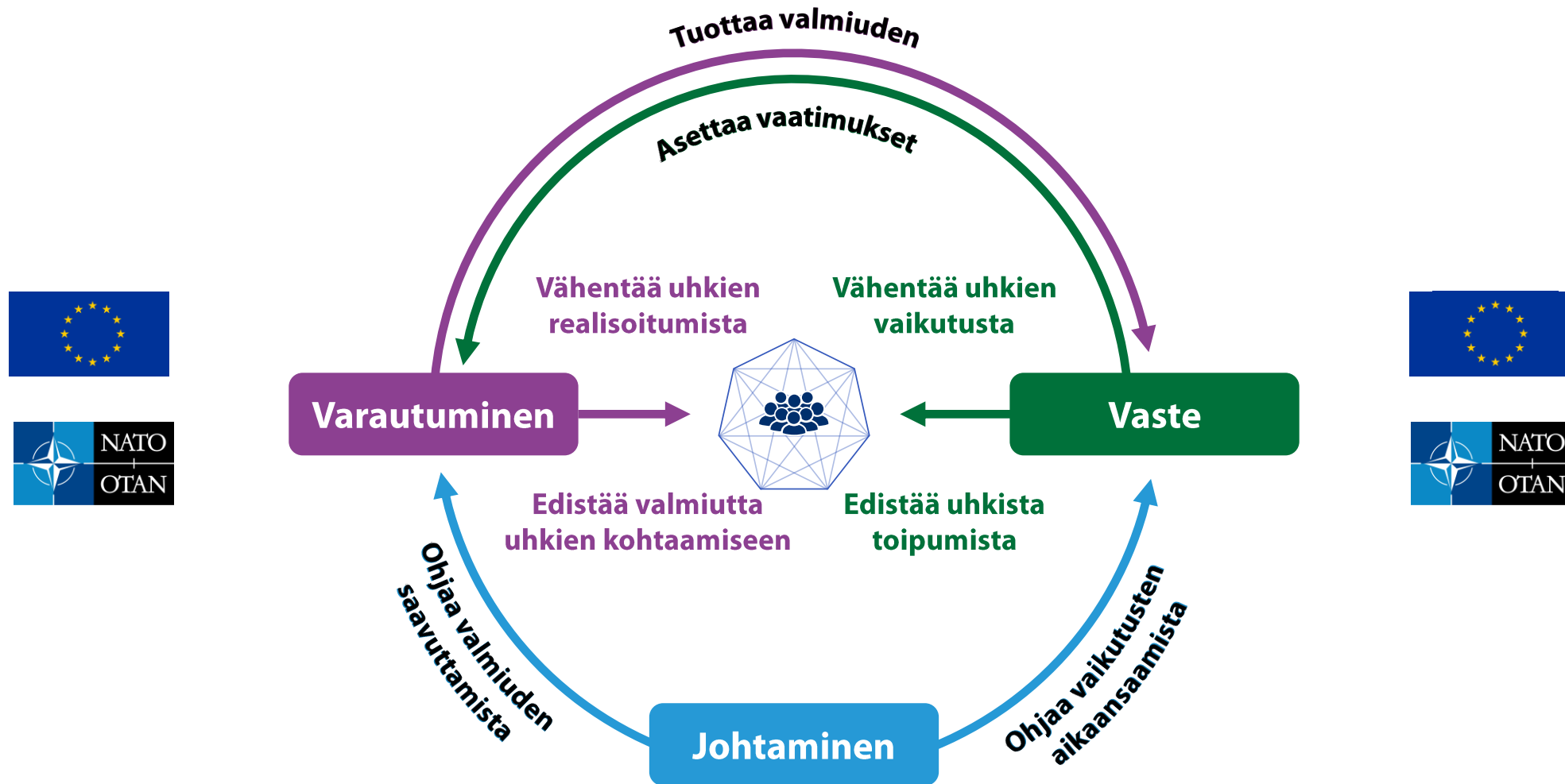
- 4. Suomen toiminta Euroopan unionissa; EU-asioiden kansallisen valmistelun ja käsittelyn, yhteisvastuun sekä keskinäisen avunannon turvaaminen (VNK, muut ministeriöt)
- 5. Kansainvälisten suhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen (UM, muut ministeriöt)
- 6. Kansainvälinen kriisinhallinta, humanitaarinen apu sekä kansainvälinen pelastustoiminta (UM, PLM, SM, VNK, STM, OM)
- 7. Suomalaisten suojelu ja avustaminen ulkomailla (UM)
- 8. Suomen ulkomaankaupan sujuvuuden varmistaminen (UM, TEM, MMM, SM, LVM, VM, STM, muut ministeriöt)

Puolustuskyky

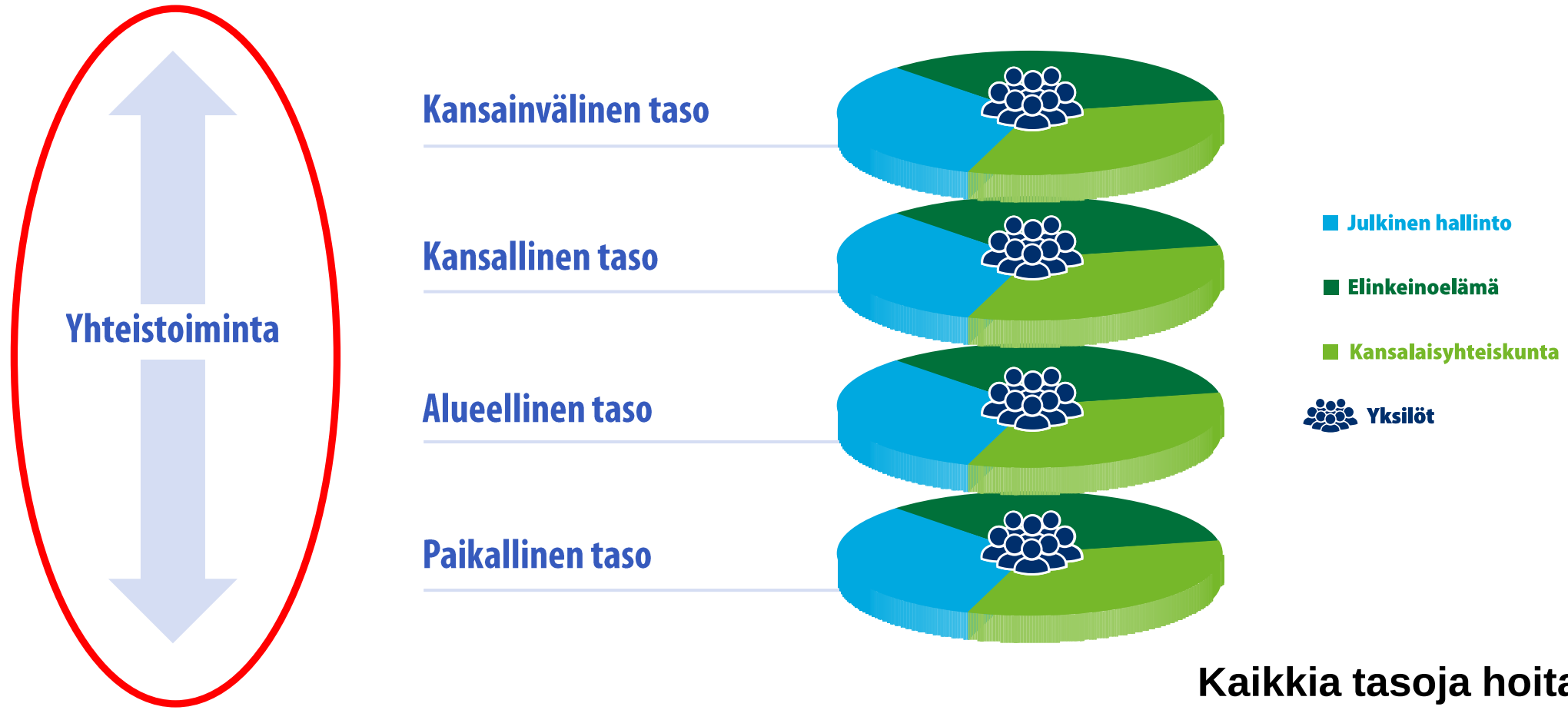
- 9. Suomen sotilaallinen puolustaminen (PLM)
- 10. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen (PLM, muut ministeriöt)

- 18. Meripelastuksen suorituskyvyn varmistaminen (SM)
- 19. Hätäkeskustoiminta (SM, STM)
- 20. Pelastustoimi (SM, STM)
- 21. Maahanmuuton prosessien turvaaminen (SM, UM, TEM)
- 22. Laajamittaisen tai välineellistetyin maahantulon hallinta (SM)
- 23. Ympäristövahinkojen torjunta ja ennaltaehkäisy (SM, YM, LVM, TEM, PLM)
- 24. Biologisiin uhkiin varautuminen (STM, MMM, PLM, YM, UM, SM, VM, TEM)
- 25. Säteilyvaaratilanteisiin varautuminen (STM, SM, MMM, YM, PLM, TEM)
- 26. Kemikaaliuhkiin varautuminen (STM, SM, YM, PLM, TEM, LVM, VM)

Varautuminen ja vaste

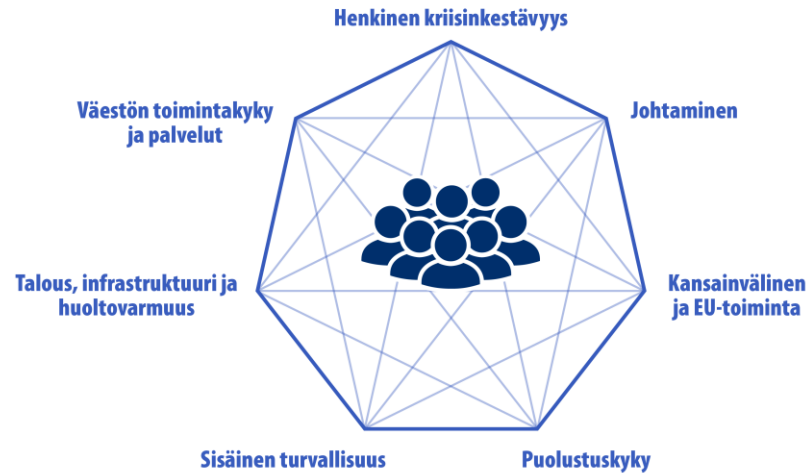
Kokonaisturvallisuuden tasot ja toimijat

Kaikkia tasoja hoitavat ihmiset, joiden toimintakyky on toiminnan perusedellytys

Kokonaisturvallisuuden toimintamalli pelkistetyesti

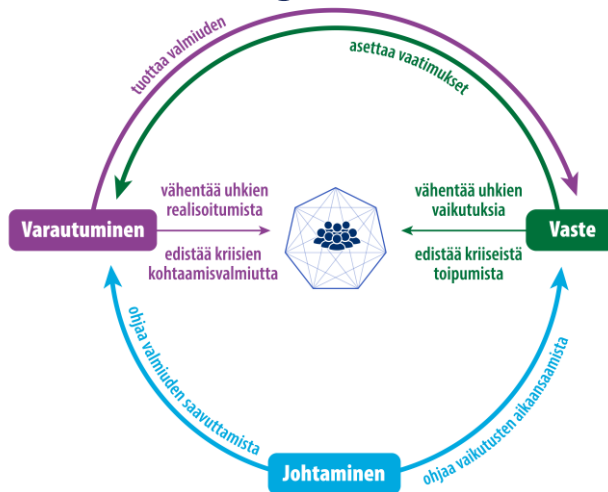
1. Mitä turvaamme ?

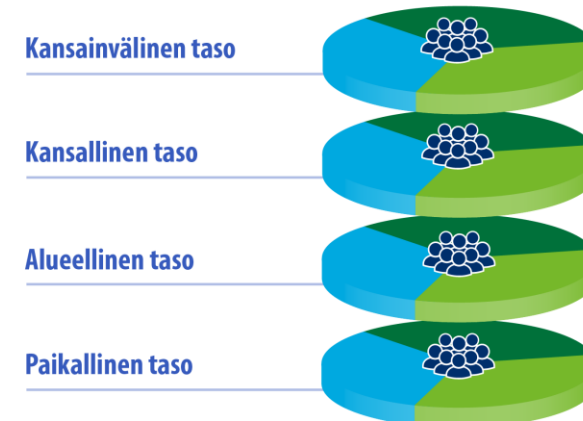
2. Miltä turvaamme ?

3. Miten turvaamme ? 56 strategista tehtävää

4. Ketkä turvaavat?

Strategisia tehtäviä

39. Rakentamisen turvaaminen

Vastuuministeriö: YM

Rakentamisen resurssien turvaamisella rakentamisen resurssit suunnataan välttämättömään rakentamiseen valmiuslain mukaisissa poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa.

40. Asumisen turvaaminen

Vastuuministeriö: YM

Asumisen turvaamisella tarkoitetaan valmiuslain toimivaltuuksien mukaista asuntokannan käytön säännöstelyä ja varautumista tähän. Päämääränä on asumisen turvaaminen poikkeusoloissa, jossa väestöä joudutaan asuttamaan suuria määriä paikkakunnalta toiselle.

41. Vesihuollon turvaaminen

Vastuuministeriö: MMM, STM, YM

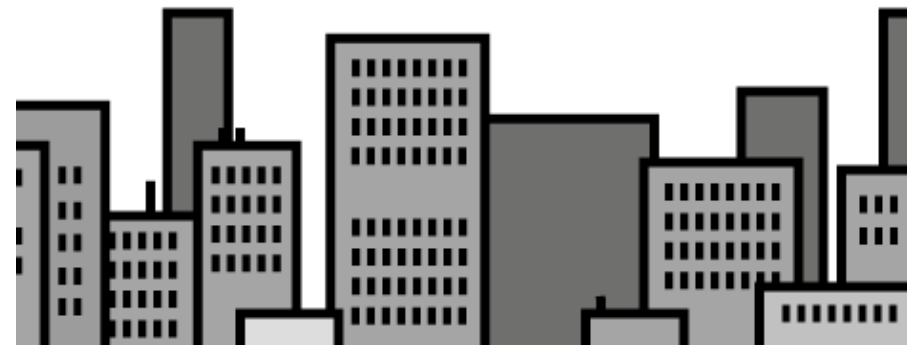
Vesihuolto on välttämättömyyspalvelu. Päämäärä on varmistaa puhtaan talousveden saatavuus sekä terveyden ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen jätevesihuolto.

30. Vakuutustoiminnan turvaaminen

Vastuuministeriö: STM

Tavoitteena on turvata vakuutusalan toiminta ja siten yhteiskunnan häiriötön toiminta ja väestön toimeentulo.

Strategisia tehtäviä

31. Energiahuollon turvaaminen

Vastuuministeriö: TEM

Varmistetaan riittävä sähkön, lämmön ja kaasun hankinta, siirron ja jakelun sekä muun infrastruktuurin kapasiteetti sekä järjestelmien toimivuus ja palautuvuus.

34. Viestintäverkkojen ja palveluiden saatavuuden, turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistaminen

Vastuuministeriö: LVM

Päämääränä on turvata yhteiskunnan tarvitsemat viestintäverkot ja -palvelut. Viestinnän kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan myös valmiuslain tarkoittamissa

35. Kyberturvallisuuden yhteistoimintamallin ylläpitäminen

Vastuuministeriö: LVM, muut ministeriöt

Yhteistoiminnan tavoitteena on varmistaa kaikissa oloissa yhteiskunnan keskeisten toimijoiden tiivis yhteistyö varautumisessa. Yhteistyössä varmistetaan kyky ennakoida, ehkäistä ja havainnoida kyberhäiriöitä sekä sietää niitä ja toipua niistä.

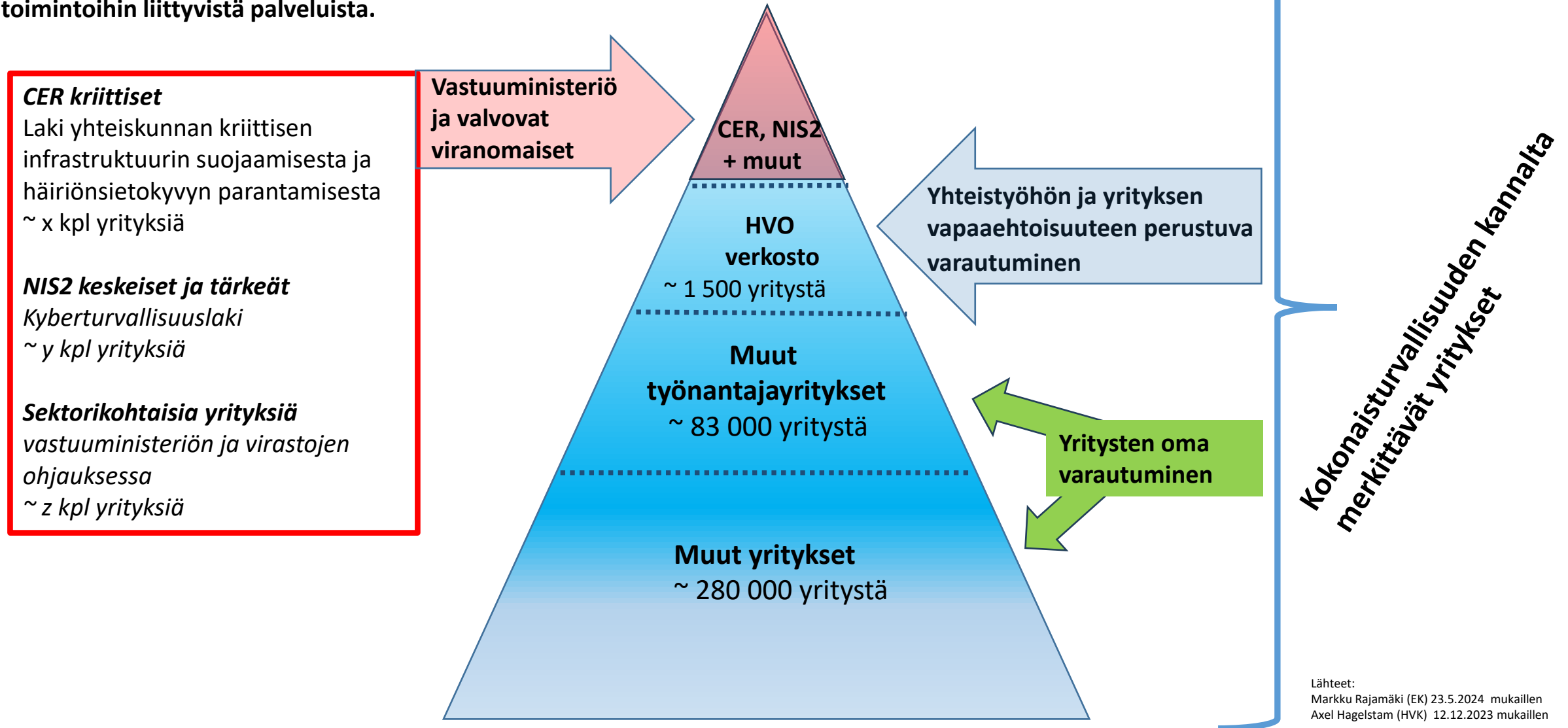
38. Jätehuollon turvaaminen

Vastuuministeriö: YM

Jätehuollon turvaamisen tarkoituksena on varmistaa jätehuollon toimintavarmuus, jätehuollon kapasiteetin riittävyys ja mahdollisimman häiriötön toiminta häiriötilanteissa sekä edistää ja ylläpitää siihen liittyvää varautumista.

Kokonaisturvallisuus ja elinkeinoelämä

Yritykset tuottavat merkittävän osan yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin liittyvistä palveluista.

Puolustusvoimain komentajan tervehdys 256. maanpuolustuskurssin avajaisissa

🕒 2.3.2026 10.01

TIEDOTE

Hyvät 256. valtakunnallisen maanpuolustuskurssin osallistujat, arvoiset kutsuvieraat, hyvät naiset ja herrat! Bästa deltagare i den riksomfattande försvarskursen, mina damer och herrar!

Kalevalan alkusanoista ponnistaen toivotan kurssin osallistujat tervetulleiksi perehtymään suomalaiseen kokonaisturvallisuuden malliin.

Kansalliseepoksemme *Kalevalan* sankaritarinat rakensivat suomalaiselle kansalle yhtenäisyyden tunnetta. Ehkä pieni kansa, pohjoisessa maassa, syrjäisellä sijainnilla ja karullakin historialla, mutta omalla ainutlaatuisella perinnöllä. Yhtenäisyys ja luottamus ovat turvallisuutemme peruskalliota.

Världen går naturligtvis framåt. Och inte alltid åt ett bättre håll sett ur vårt

”Kokonaisturvallisuutemme malli ei ole itsestään selvyys. Se on yhteiskuntasopimus, jossa jokainen tekee osansa perustuen lakiin, sopimukseen tai vapaaehtoisuuteen.

Tunnettu kiinalainen sotilasstrategi Sunzi on todennut, että taitavat soturit voittavat ensin ja menevät sitten taisteluun.

Nykymaailmaan käännettynä ajatus kiteytyy varautumisen ja valmistelujen merkityksenä.”

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Kokonaisturvallisuus kuuluu kaikille

opiskele: www.eoppiva.fi

<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/kokonaisturvallisuus-kuuluu-kaikille/>
<https://turvallisuuskomitea.fi/>